

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyně JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., a JUDr. Naděždy Treschlové ve věci

žalobce: **xxxxxx**

zastoupený advokátem JUDr. Josefem Vostrejšem, se sídlem
Wenzigova 1871/5, 120 00 Praha 2

proti

žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12,
110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 9. 2019, č. j. 1629/2019-160-SPR/3

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze dne 30. 9. 2019 domáhal

přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 9. 2019, č. j. 1629/2019-160-SPR-3 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy (dále jen „*správní orgán prvního stupně*“), odboru dopravněsprávních činností, ze dne 21. 6. 2019, č.j. MHMP 1224822/2019, sp. zn. S-MHMP 917289/2019 (dále též „*prvostupňové rozhodnutí*“), jímž byly zamítnuty námitky žalobce proti provedení záznamu bodů v registru řidičů jako nedůvodné a provedený záznam 12 bodů v registru řidičů byl ke dni 25. 4. 2019 potvrzen, a toto rozhodnutí bylo napadeným rozhodnutím potvrzeno. Žalobce se v podané žalobě vyslovil, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, a zákonem č. 500/2004 Sb., správním řádem (dále jen „*spr. ř.*“ nebo „*správní řád*“).

2. Žalobce vymezil žalobní body tak, že nebyl protiprávně poučen ani seznámen s tím, že se mu za přestupek mimo uloženou pokutu, kterou zaplatil, též zapisují body do registru řidičů, a krom toho namítal, že se žalovaný nevypořádal s argumentací uvedenou v odvolání. Žalobce upřesňoval, že konkrétně namítá toliko proti záznamu bodů 5 bodů ke dni 22. 1. 2019, o kterém nebyl vyrozuměn, že nenamítá proti záznamu 7 bodů v souvislosti se spáchaným přčinem, protože o tom ho správní orgán prvního stupně vyrozuměl.
3. Žalobce v žalobě konkrétně uvedl, že v oznámení správního orgánu prvního stupně ze dne 21. 5. 2019 bylo žalobci oznámeno dosažení 12 bodů, tím se však formálně dozvěděl nejen o zaznamenání 7 bodů za přčin, ale i zaznamenání 5 bodů, což bylo novum, protože do té doby mu nebylo sděleno, že by mu měl registrující úřad nějaké body zaznamenat. Žalobce dovozoval, že se od registrujícího úřadu obce s rozšířenou působností, který záznam bodů provedl, o zaznamenání bodů nedozvěděl, a byla mu tak odepřena možnost jakkoli na takový záznam (ke dni 22. 1. 2019) reagovat, tedy především účasti na školení bezpečné jízdy s následným odečtem 3 bodů. Žalobce citoval usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 114/2014-55, podle kterého je záznam stanoveného počtu bodů trestem (*sui generis*) a z toho důvodu dopadá na činnost veřejné správy nezbytnost procesní informační povinnosti, jejíž způsob soud pochopitelně ponechává na moci výkonné. Žalobce v této souvislosti také dovozoval, že to, že současná úprava správního trestání v dopravě neodpovídá požadavkům ve více oblastech, včetně procesní a poučovací, je zřejmé i z toho, že Ministerstvo dopravy připravuje rozsáhlé změny v bodovém systému řidičů. Vyslovil se, že je mu známo, že příslušné prováděcí předpisy stále nebyly přijaty, ale to by nemělo být přičítáno k jeho tíži, kdy se žalobce domáhá pouze toho, aby správní soud rozhodl, že od 30. 9. 2015, kdy bylo vyhlášeno shora uvedené usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, nelze body do registru řidičů zaznamenat, aniž by to řidiči bylo dáno na vědomí. Konstatoval, že je správní řízení vázáno zásadami platnými i pro trestní řízení, kdy je požadavek na to, aby řidič věděl, jaký trest mu byl uložen, tedy celý trest, tj. včetně bodů, zcela legitimní, kdy „přestupek spadá do pojmu trestních obvinění“. Žalobce dále dovozoval, že po řidiči nelze požadovat absolutní znalost celého zákona o silničním provozu, a to navíc i proto, že počty bodů za vybrané přestupky se mění. Požadavek znalosti konkrétního počtu bodů ostatně ani ve zkušebních testech neexistuje. Dle žalobce nelze dovést odpovědnost z neznámosti počtu bodů za protiprávní jednání. Žalobce v žalobě poukazoval, že žalovaný v napadeném rozhodnutí zcela pominul argumentaci žalobce týkající se § 4 odst. 2 a odst. 3 správního řádu. Žalobce v žalobě dovozoval, že s ohledem na uvedená ustanovení správního řádu měl správní orgán, který zamítl námitky, přestupce o započtení bodů vyrozumět a dát mu včas, ještě před dosažením 12 bodů, možnost namítat, a to s ohledem na to, že tím nemohl

ohrožit provedení takového úkonu, kdy nadto žalobce není právníkem, ale absolventem Fakulty tělesné výchovy a sportu. Pokud zákon o silničním provozu ukládá úřadu povinnost oznámit řidiči odečtení všech bodů, což je pro řidiče informace příznivá, je logické, že úřad musí řidiči oznámit také informaci nepříznivou, kdy žalobce v této souvislosti argumentoval argumentem a fortiori; dle něj je oznámení o dosažení a záznamu určitého počtu bodů, resp. vedlejšího trestu, co do svého významu správním úkonem s větším dopadem pro řidiče, než oznámení o odečtu všech bodů. Dle žalobce správní orgán prvního stupně rezignoval na oznamovací povinnost danou správním řádem; zaznamenal 5 bodů za přestupek, ač z listin věděl, že žalobce nebyl orgánem projednávajícím přestupek poučen o tom, že mu za takové jednání budou započteny body a tuto chybu svým vyrozuměním nenapravil. Krom toho žalobce odkazoval na historický bodový systém, kdy státní správa neměla k dispozici výpočetní techniku, a řidič bez pochybností věděl, jak na tom je a za jak dlouho bude mít možnost si požádat o novou vložku k řidičskému průkazu; takovou jasnou informaci řidič dnes nemá, ač by stačilo, aby byl na pokutových blocích předtištěn text o zařazení přestupku do bodového hodnocení, kam by policista zaznamenával konkrétní počet bodů.

4. Z výše uvedených důvodů žalobce (krom přiznání odkladného účinku žalobě) v petitu navrhoval, aby soud v souladu s § 71 odst. 1 z. ř. s., rozhodl rozsudkem tak, že vzhledem k tomu, že žalobci nebylo příslušným úřadem s přenesenou působností státu sděleno, že mu je ke dni 22. 1. 2019 zaznamenáno 5 bodů do bodového hodnocení řidiče, je záznam těchto 5 bodů neoprávněný.
5. Takto formulovaný petit sice neodpovídá pravomoci správního soudu stanovené mu soudním řádem správním, když ve správním soudnictví není možné napadené rozhodnutí změnit, a to s ohledem na zásadu kasační (§ 78 s. ř. s., případně § 76 s. ř. s.), nicméně ze žaloby bylo možné dovodit, že žalobce pokládá napadené rozhodnutí za nezákonné a že se domáhá zvrácení jeho účinků. Při hodnocení žalobního petitu je nutné postupovat nikoli přehnaně formalisticky, kdy žalobcem uvedený petit je možné interpretovat jako návrh na zrušení napadeného rozhodnutí, s tím, aby soud vyslovil právní názor ve smyslu žalobcem uváděném.
6. Žalovaný v písemném vyjádření k podané žalobě navrhoval její zamítnutí, přičemž součástí soudního spisu je nejen vyjádření žalovaného ze dne 23. 10. 2019, ale i vyjádření žalovaného ze dne 16. 10. 2019 (k návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě). Ve vztahu k věci samé lze shrnout, že žalovaný rekapituloval předchozí průběh před správními orgány, obecně popsal funkci bodového systému, kdy v této souvislosti poukazoval i na to, že v případě žalobce nešlo pouze o přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, nýbrž také o trestný čin (ohrožení pod vlivem návykové látky), za který byl pravomocně odsouzen, a dále uvedl, že žalobce v žalobě uplatňuje námitky velmi podobného charakteru jako v řízení odvolacím, s nimiž se již žalovaný vypořádal. Žalovaný citoval vybraná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a soudu Ústavního s tím, že požadavky na vypořádání se s námitkami orgány veřejné moci nesmí být přemrštěné, zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky a na určitou námitku lze reagovat i prezentací od názoru žalobce odlišného názoru, který je přesvědčivě odůvodněn tak, že toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí.
7. Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:

8. Dne 21. 5. 2019 bylo správním orgánem prvního stupně vyhotoveno oznámení o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče a současně výzva k odevzdání řidičského průkazu v důsledku pozbytí řidičského oprávnění.
9. Žalobce podal námitky, které byly správnímu orgánu prvního stupně doručeny dne 29. 5. 2019. Žalobce žádal, aby nebylo k zaznamenaným bodům přihlíženo a byl záznam o nich opraven, když nebyl nikým vyrozuměn, že jsou mu body v bodovém hodnocení řidiče zapisovány. Žalobce v podaných námitkách argumentoval (obdobně jako v žalobě) také tím, že mu byla odepřena možnost např. se zúčastnit školení bezpečné jízdy, a nadto poukazoval na způsob uplatňování bodového systému v minulosti (tzv. „vločky“, „kupony“).
10. Rozhodnutím ze dne 21. 6. 2019, č.j. MHMP 1224822/2019, sp. zn. S-MHMP 917289/2019, správní orgán prvního stupně písemné námitky žalobce zamítl jako nedůvodné a provedený záznam 12 bodů ke dni 25. 4. 2019 potvrdil.
11. Správní orgán prvního stupně v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí nejprve mj. konstatoval, že žalobci bylo na základě oznámení o uložení pokuty příkazem na místě ze dne 28. 1. 2019, č. j. KRPA-36354/PŘ-2019-000057, ke dni právní moci tohoto příkazu, ke dni 22. 1. 2019, zaznamenáno 5 bodů za přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 5 zákona o silničním provozu (řidič nezastavil na signál s červeným světlem „Stůj!“), a na základě rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 3. 4. 2019, sp. zn. 3 T 26/2019, ke dni nabytí jeho právní moci, ke dni 25. 4. 2019, zaznamenáno 7 bodů za trestný čin podle § 274 odst. 1 tr. zákoníku (přečin ohrožení pod vlivem návykové látky). Správní orgán prvního stupně pak v odůvodnění dané rozhodnutí popsal předmět posuzování v řízení o námitkách a dospěl k závěru, že oznámení i rozsudek jsou způsobilými podklady pro záznam bodů. Správní orgán prvního stupně se vyslovil, že mu zákon ukládá povinnost oznámit řidiči skutečnost o provedení záznamu bodů, kterým řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů a vyzvat ho k odevzdání řidičského průkazu, kterou správní orgán splnil, avšak povinnost oznamovat provedení jednotlivých záznamů bodů uložena není. Pokud měl žalobce zájem zjistit stav svého bodového hodnocení, mohl tak učinit kdykoliv na kterémkoli registru řidičů nebo kterémkoli kontaktním místě Czech POINT. Správní orgán prvního stupně se vyslovil, že připsání bodů řidiči je sice „trestem“, ale jeho cílem je sledovat, jak řidiči dodržují zákon a zda jeho opakovaným nerespektováním neztrácejí v určitém smyslu způsobilost k řízení motorových vozidel. Přidělení bodů bylo provedeno z úřední povinnosti vyplývající ze zákona, a nikoli na základě úvahy správního orgánu.
12. Dne 11. 7. 2019 podal žalobce proti tomuto rozhodnutí odvolání, ve kterém uváděl obdobné argumenty jako v podané žalobě, kdy dovozoval, že správní orgán prvního stupně vydal své rozhodnutí na podkladě nesprávných procesních postupů, protože žalobce nebyl poučen ani seznámen se zápisem bodů. Žalobce navrhoval, aby odvolací orgán změnil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně tak, že se body za přestupek ke dni 22. 1. 2019, ke kterému došlo po vydání usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 114/2014-55, a o nichž nebyl žalobce vyrozuměn, do bodového hodnocení nezaznamenávají, přičemž v bodovém hodnocení zůstane toliko záznam 7 bodů v souvislosti s rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4.
13. Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 16. 9. 2019, č. j. 1629/2019-160-SPR-3, bylo odvolání žalobce zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí bylo potvrzeno.
14. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že správní orgán prvního stupně,

je v řízení o námitkách oprávněn zkoumat pouze to, zda existuje způsobilý podklad pro záznam v registru řidičů, zda tento záznam byl proveden zcela v souladu se způsobilým podkladem a zda počet připsaných bodů odpovídá bodovému hodnocení jednání obsaženému v příloze zákona o silničním provozu, s tím, že správnost a zákonnost aktů orgánu veřejné moci není zásadně přezkoumávána. Žalovaný konstatoval, že prvostupňové rozhodnutí obsahuje zákonem stanovené náležitosti, odůvodnění bylo shledáno dostačujícím a poskytující dostatečnou oporu výroku, a přisvědčil správnosti postupu správního orgánu prvního stupně. Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí vyslovil, že v souvislosti s evidencí bodů v bodovém hodnocení nemá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností obecnou povinnost oznamovat řidiči, že na jeho „bodovém kontě“ došlo ke změně; odvolatelovy odkazy na právní předpisy, judikaturu a odbornou literaturu, označil žalovaný v této souvislosti za nepřiléhavé. Uvedl, že každý, komu je pravomocně uložena pokuta, resp. trest za trestný čin spáchaný v silničním provozu, by si měl být v souladu se zásadou „ignorantia non excusat“ vědom toho, že takové jednání podléhá či přinejmenším může podléhat bodovému hodnocení, a sám se o počet zaznamenaných bodů aktivně zajímat. Žalovaný nerozporoval závěr vyplývající z již citovaného usnesení Nejvyššího správního soudu o tom, že bodový postih je trestem, nicméně jedná se o sankci sui generis, která nastává ex lege v souvislosti s pravomocným ukončením řízení o přestupku, resp. trestu. Poukazoval na to, že Nejvyšší správní soud uvedl, že se jeví de lege ferenda vhodnějším oznamování i provedení jednotlivých záznamů, a v této souvislosti citoval rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 14. 2. 2018, č. j. 51A 26/2017-80. Žalovaný konstatoval, že ke změně právní úpravy ve smyslu uvedeného doporučení dosud nedošlo, tudíž správní orgány nejsou povinny oznamovat řidičům provedení každého jednotlivého záznamu. Žalovaný závěrem odůvodnění mj. přibližoval účel bodového systému, s tím, že je třeba eliminovat ty řidiče, kteří stanovená pravidla opakovaně porušují.

15. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba byla podána nedůvodně.
16. Soud konkrétně aplikoval zejména zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, tj. ve znění účinném od 1. 1. 2019 (dále jen „zákon o silničním provozu“).
17. Provedení záznamu bodů v registru řidičů je obsaženo v § 123b zákona o silničním provozu. Podle odstavce 1 tohoto ustanovení mimo jiné platí, že řidiči motorového vozidla, kterému byla příslušným orgánem uložena sankce za přestupek či trest za trestný čin, spáchal jednáním zařazeným do bodového hodnocení, se zaznamená v registru řidičů stanovený počet bodů. Podle odstavce 2 téhož ustanovení provede záznam v registru příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností mj. ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o uložení správního trestu za přestupek anebo rozhodnutí, kterým se ukládá trest za trestný čin, a to nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne, kdy mu bylo doručeno mj. oznámení o uložení pokuty za přestupek příkazem na místě či rozhodnutí, kterým byl uložen trest za trestný čin.
18. *Na žádost řidiče vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností podle § 123b odst. 5 zákona o silničním provozu výpis z registru řidičů o jeho záznamech bodového hodnocení,*

stejně tak může tento ověřený výstup z registru řidičů o jeho záznamech bodového hodnocení na žádost řidiče podle § 123b odst. 6 zákona o silničním provozu vydat kontaktní místo veřejné správy.

19. Podle § 123c odst. 1 zákona o silničním provozu platí, že příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností zaznamenává řidičem dosažený počet bodů pouze do celkového počtu 12 bodů.
20. Podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu, příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností při provedení záznamu bodů, kterým řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů, neprodleně písemně nebo elektronickou cestou oznámí tuto skutečnost řidiči a vyzve jej k odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne doručení tohoto oznámení. Řidič pozbývá řidičské oprávnění uplynutím 5 pracovních dnů ode dne, v němž mu bylo toto oznámení doručeno.
21. Podle § 123f odst. 1 zákona o silničním provozu, nesouhlasí-li řidič s provedeným záznamem bodů v registru řidičů, může podat proti provedení záznamu písemně námitky obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k provádění záznamu.
22. Podle § 123f odst. 2 zákona o silničním provozu, shledá-li obecní úřad obce s rozšířenou působností námitky oprávněné, nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne, kdy mu byly námitky doručeny, provede opravu záznamu o dosaženém počtu stanovených bodů v registru řidičů a neprodleně písemně vyrozumí o provedené opravě záznamu řidiče.
23. Podle § 123f odst. 3 zákona o silničním provozu, shledá-li příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností námitky řidiče neodůvodněné, rozhodnutím námitky zamítne a provedený záznam potvrdí.
24. Podle § 123e odst. 6 zákona o silničním provozu, odečtení všech 12 zaznamenaných bodů oznámí příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností písemně řidiči nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne, ke kterému byl záznam o odečtení bodů proveden v registru řidičů.
25. Soud dále považuje za vhodné uvést, že problematikou řízení o námitkách proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů se správní soudy mnohokrát zabývaly, přičemž k této otázce vytvořily ustálenou a komplexní judikaturu. Velmi obsáhle tuto judikaturu shrnuje například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2016, č. j. 2 As 109/2016-32, jenž k této problematice uvádí: „[14] Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu v návaznosti na zákonnou úpravu rozlišuje řízení o jednotlivých přestupcích podle zákona o přestupcích od řízení o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů podle zákona o silničním provozu. Předměty těchto řízení jsou odlišné. V řízení o námitkách proti provedenému záznamu bodů lze zkoumat především to, zda existuje způsobilý podklad pro záznam, zda byl záznam v registru řidičů proveden v souladu s tímto pokladem a zda počet připsaných bodů odpovídá bodovému hodnocení v souladu s přílohou k zákonu o silničním provozu. V námitkách proti provedenému záznamu bodů tak může účastník řízení typicky namítat, že žádný přestupek nespáchal, a přesto mu byly v registru řidičů zaznamenány body, popř. že ke spáchání přestupku z jeho strany sice došlo, avšak byl mu zaznamenán nesprávný počet bodů (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2009, č.j. 9 As 96/2008-44, nebo ze dne 26. 5. 2016, č.j. 7 As 63/2016-47; dostupné stejně jako ostatní zde zmiňovaná judikatura zdejšího soudu z www.nssoud.cz)“.
26. V nyní projednávané věci je významným usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015 č. j. 6 As 114/2014-55 (dále také jen „usnesení

rozšířeného senátu“), všechna uváděná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz, na které odkazoval jak žalobce, tak žalovaný (v napadeném rozhodnutí), a ze kterého vyplývá, že rozšířený senát dospěl k závěru, že i záznam stanoveného počtu bodů v registru řidičů podle § 123b odst. 1 zákona o silničním provozu, je „trestem“ ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod a čl. 7 odst. 1 věty druhé Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Pod bodem 38 pak Nejvyšší správní soud v citovaném usnesení rozšířeného senátu uvedl: *„Nesouhlasí-li řidič s provedeným záznamem bodů v registru řidičů, může podat podle § 123f odst. 1 zákona o silničním provozu proti provedení záznamu písemně námitky příslušnému obecnímu úřadu. Stejně tak řidič může podat podle § 123f odst. 4 zákona o silničním provozu námitky proti záznamu, kterým bylo dosaženo celkového počtu 12 bodů. Z citované právní úpravy tak vyplývá, že zatímco dosažení 12 bodů je řidiči automaticky oznámeno, pro informaci o jednotlivých záznamech bodů a aktuálním bodovém stavu musí řidič vyvinout vlastní iniciativu a podat žádost u příslušného obecního úřadu nebo kontaktního místa veřejné správy. S ohledem na skutečnost, že i jednotlivý záznam bodů do registru řidičů je „trestem“ ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny a čl. 7 odst. 1 věty druhé Úmluvy, jeví se de lege ferenda vhodnějším, aby řidiči bylo z úřední povinnosti oznámeno i provedení jednotlivého záznamu.“*

27. Pokud žalobce podanou žalobou zejména namítal, že ho příslušné orgány neinformovaly o jednotlivých záznamech bodů učiněných v registru řidičů, resp. o tom, že mu bylo ke dni 22. 1. 2019 zaznamenáno 5 bodů za přestupek, soud ve shodě se žalovaným uvádí, že platné právní předpisy takovou povinnost nestanoví, s tím, že zákon o silničním provozu ani neukládá správním orgánům ve výroku rozhodnutí o přestupku uvádět počet bodů, jež mají být do registru řidičů zaznamenány. Tuto povinnost má správní orgán až v případě, kdy řidič dosáhne celkového počtu 12 bodů, kdy v návaznosti s tím (uplynutím stanovené lhůty) dochází ke ztrátě řidičského oprávnění. Před tímto oficiálním úkonem příslušného správního orgánu se řidič může kdykoliv se stavem svého bodového hodnocení seznámit na základě žádosti podané příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností či v kontaktním místě veřejné správy, jak ostatně již vyplývá z citované pasáže usnesení rozšířeného senátu.
28. Gerloch A. In: Hendrych D. a kol. *Právníký slovník*, 3. vydání, Praha: C.H.Beck, 2009, 1481 str., ISBN 978-80-7400-059-1, k pojmu de lege ferenda uvádí: *„De lege ferenda (lat.), hodnocení pozitivního práva z hledisek jeho správnosti a spravedlnosti. Představy o možných změnách v zákonech a jiných právních předpisech a event. návrhy těchto změn v legislativním procesu“*.
29. Z citace usnesení rozšířeného senátu vyplývá, že Nejvyšší správní soud výslovně uvedl, že „se jeví de lege ferenda vhodnějším“, aby bylo řidiči z úřední povinnosti oznámeno i provedení jednotlivého bodového záznamu. V kontextu celého rozhodnutí rozšířeného senátu je pak zřejmé, že se jedná o úvahu Nejvyššího správního soudu o tom, jak by platná právní úprava měla v návaznosti na právní větu v předmětném usnesení učiněnou, tedy že i jednotlivý záznam v registru řidičů je trestem, na tento judikatorní závěr reagovat. Jedná se proto pouze o doporučení adresované zákonodárci do budoucna, když je nutné pojem „de lege ferenda“ vnímat jako termín, který označuje představu o právu pro futuro, resp. jako představu či doporučení o vhodné změně zákona, jak ostatně vyplývá i ze shora citované odborné literatury (srov. shodně rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 14. 2. 2018, č. j. 51A 26/2017-80).
30. K argumentaci žalobce, že mu měla být odepřena možnost reagovat na záznam ze dne

22. 1. 2019 účasti na školení bezpečné jízdy ve smyslu § 123e odst. 4 zákona o silničním provozu, nutno s ohledem na již uvedené konstatovat, že jde k tíži žalobce, že si ten zákonem stanoveným postupem (§ 123b odst. 5 nebo odst. 6) informaci o jeho záznamech bodového hodnocení v registru řidičů nezajistil (nevyžádal), potažmo případně neusiloval o odečtení bodů jím v žalobě zmiňovaným způsobem, a to právě s ohledem na zásady, že neznalost zákona neomlouvá, potažmo že právo svědčí bdělým.

31. Nikdo žalobce samozřejmě nenutí, aby znal celý zákon o provozu na pozemních komunikacích včetně přesného počtu bodů stanoveného za ten který přestupek (zpaměti), resp. za tuto neznalost není samozřejmě právní odpovědnost přímo stanovena (to je samozřejmě absurdní úvaha). Nicméně u každého držitele řidičského oprávnění je nutné předpokládat, že musí mít aspoň natolik dostatečnou znalost práva (obecně navíc poměrně rozšířenou), aby sám jako řidič vyvinul potřebné úsilí a požádal příslušný orgán o informaci o stavu jeho „bodového konta“, resp. si ověřil, zda (ne)došlo k záznamu bodů (změně stavu „bodového konta“) v souvislosti s jím spáchanou protiprávní činností. Pokud totiž byla žalobci uložena pokuta, tak za situace, kdy je široké laické veřejnosti základní podstata bodového trestání v dopravě známa, resp. kdy je každému běžnému člověku – řidiči známo, že mu může být pro případ spáchání dopravního přestupku zaznamenán i určitý počet bodů, mohl a měl se následně o stav jeho „bodového konta“ žalobce zajímat, a pokud tak neučinil, jde to k jeho tíži. Nehledě na to, že žalobce mohl případně nahlédnout do přílohy daného zákona ad hoc, a učinit si rámcovou představu o tom, zda je právě přestupek, za který mu byla pokuta uložena, zařazen do bodového hodnocení, případně v této souvislosti požádat o radu svého právního zástupce, aby se snad neobracel např. na kontaktní místo veřejné správy zbytečně. Co je ještě podstatnější, uvedené závěry se uplatní i v tom smyslu, že žalobce měl mít uvedené byť rámcově na paměti ještě předtím, než se přestupku dopustil.
32. Uvedené závěry jsou podpořeny i komentářovou literaturou, kdy Bušta P. a Kněžínek J. *Zákon o silničním provozu – Komentář*, 2016, Wolters Kluwer ČR, a. s., dostupné online v ASPI, právní stav k 1. 6. 2019, dospívají v komentáři k § 123c odst. 3 k závěru, že: „*V souvislosti s evidencí bodů v bodovém hodnocení nemá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností obecnou povinnost oznamovat řidiči, že na jeho „bodovém kontě“ došlo ke změně*“. V daném komentáři autoři dále konstatují, že o účelnosti takové úpravy lze pochopitelně polemizovat, nicméně že na druhou stranu by si měl každý být vědom toho, že za takové jednání, za které je ukládána sankce, podléhá nebo může podléhat bodovému hodnocení, a je na něm, aby se o počet zaznamenaných bodů sám aktivně zajímal (nepůjde-li o zjevný excés, pozbytí řidičského oprávnění někým, s kým nebyl žádný delikt projednáván, nicméně v takovém případě se může daná osoba bránit podáním námitek podle § 123f).
33. V rozsudku ze dne 3. 5. 2011, č. j. 8 As 23/2010-89, podal Nejvyšší správní soud výklad ustanovení § 123e odst. 6 zákona o silničním provozu, s tím, že je podstatou oznámení tohoto ustanovení informování řidiče o tom, že v jeho registru již není zaznamenán žádný bod, a to i ve vztahu k řidičům, kteří do té doby dosáhli např. jedenácti či méně bodů a kteří mají díky řádnému chování po zákonem stanovenou dobu právo na to, aby jim byly odečteny všechny dosažené body, tj. jedná se o případy odečtení všech bodů toho kterého řidiče.
34. Zdejší soud v této návaznosti konstatuje, že účelem citovaných zákonných ustanovení zjevně není informovat řidiče o každé změně jeho bodového konta, což na druhé straně odpovídá informační povinnosti v případě dosažení plného (celkového) počtu 12 bodů, tj.

informační povinnost je ze zákona dána v případě dosažení „plného bodového konta“, ale i pro případ „konta prázdného“, resp. pro případ odečtení všech dosažených bodů. Argumentace žalobce argumentem a fortiori, kdy dovozuje nutnost informovat o dosažení a záznamu určitého (jakéhokoli – pozn. soudu) počtu bodů, tak není důvodná. V této souvislosti je možné doplnit, že Bušta P. a Kněžínek J. ve shora citované literatuře, konkrétně v komentáři k § 123e odst. 6, mj. dovozují, že zákon úpravu o povinnosti informovat o každé změně záznamu bodů neobsahuje, a to zřejmě z důvodu administrativní náročnosti takového postupu.

35. Zákon příslušnému správnímu orgánu samozřejmě neukládá ani to, aby zkoumal, zda byl řidič vyrozuměn o bodovém hodnocení spáchaného přestupku ze strany Policie ČR (či jiného orgánu veřejné moci), a pokud žalobce dovozuje vhodnou úpravu předtištěním pokutových bloků, resp. uložením povinnosti informovat v tomto ohledu řidiče již v souvislosti s projednáváním přestupku, jedná se zjevně rovněž o úvahu de lege ferenda, a pro soud tak uvedené nemá většího významu. Uvedené ostatně vyplývá již ze shora citované ustálené judikatury ohledně předmětu námitkového řízení.
36. Pro úplnost pak soud konstatuje, že otázkou evidence bodů v registru řidičů se zabýval ve své rozhodovací činnosti i Ústavní soud. V usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 6. 2017, sp. zn. II. ÚS 1109/16, je uvedeno: „...Ústavní soud nikterak nezpochybňuje východisko stěžovatele, že záznam stanoveného počtu bodů v registru dle ustanovení § 123b odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích je „trestem“ ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny a čl. 7 odst. 1 věty druhé Úmluvy, jak ostatně dovodil Nejvyšší správní soud v citovaném usnesení rozšířeného senátu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č.j. 6 As 114/2014-55, pozn. soudu). Ústavní soud ovšem nesouhlasí se způsobem, jakým stěžovatel tento právní názor interpretuje a aplikuje na svůj případ. Stěžovatel totiž ve své argumentaci vychází z názoru, že se jedná o trest zcela samostatný, a proto také jeho uložení musí předcházet úplné a samostatné trestní (sankční) řízení (včetně přezkumu všech skutkových okolností), do něhož se plně promítají zásady trestního řízení, zejména pak zásady ne bis in idem, jejímž cílem je zabránit zahájení dalšího trestního řízení o téže skutku, o kterém již bylo pravomocně rozhodnuto [srov. např. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva (dále jen "ESLP") ve věci Nikitin proti Rusku, č. 50178/99, nebo ve věci Sergey Zolotukhin proti Rusku, č. 14939/03]. Tento názor stěžovatele ovšem nekoresponduje s právním názorem Nejvyššího správního soudu, vysloveným v citovaném usnesení rozšířeného senátu a přejatým i do odůvodnění ústavní stížnosti napadeného rozsudku, v němž (s oporou v judikatuře ESLP, srov. např. rozsudek ve věci Maszni proti Rumunsku, č. 59892/00) dovodil, že „pokud jde o druhý rozměr zásady non bis in idem, tj. o vztah mezi jednotlivým záznamem bodů a dosažením maximálního počtu 12 bodů, žalobce není ve smyslu čl. 4 Protokolu č. 7 k Úmluvě znovu trestán za totéž jednání, za které byl již potrestán dříve.“ Jinými slovy, pozbytím řidičského oprávnění je trestáno opakované páčání přestupků na úseku bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, a je tedy sankcí sui generis za speciální recidivu se samostatnou skutkovou podstatou, která je vyjádřena v ustanovení § 123c zákona o silničním provozu. Není tedy dána totožnost skutku, a nejedná se tak o trest za původní (jednotlivá) protispolečenská jednání, a proto ani nemůže jít o opakovaný postih podle čl. 4 Protokolu č. 7 k Úmluvě“.
37. K tomu lze doplnit, že se Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu, dále mj. vyslovil: „K první uvedené rovněž zásady non bis in idem rozšířený senát uvádí, že záznam bodů je natolik spjat se samotným řízením o přestupku, popř. trestném činu, že nelze hovořit o druhém trestu uloženém v jiném řízení. Ostatně i podle rozsudku ESLP ve věci Malige proti

Francii je záznam bodů podobný vedlejšímu trestu (bod 39) .“

38. Pro úplnost zdejší soud uvádí, že bodové hodnocení přestupků, jak je v současné podobě zákonem upraveno, je dle něj jak z hlediska výběru tzv. bodových deliktů, tak z hlediska hranice, jejíž dosažení znamená ztrátu řidičského oprávnění, ústavně konformní, s tím, že z citovaného nálezu Ústavního soudu vyplývá, že se zásady trestního řízení při zaznamenávání bodů neuplatní plně. Soud tak ani to, že zákon správnímu orgánu de lege lata neukládá povinnost informovat řidiče o každé změně jeho „bodového konta“, nepokládá za protiústavní. Žalobci, jakožto řidiči, ostatně žádné „obvinění“ při zaznamenávání bodů sdělováno není, ale je mu (pouze) sděleno dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení, potažmo je vyzván k odevzdání řidičského průkazu v důsledku pozbytí řidičského oprávnění.
39. Soud okrajem doplňuje, že pokud žalobce v žalobě odkazoval mj. na článek doc. JUDr. Pavla Matese, CSc., a Mgr. Karla Šemíka, ze dne 3. 3. 2016, *„Povaha bodového systému podle zákona o silničním provozu ve světle aktuální judikatury“*, který byl publikován v Bulletinu advokacie, je nutné poznamenat, že sami autoři v daném článku připouští, že otázky, zda a kdy by měl správní orgán informovat řidiče ex officio o výši aktuálního bodového hodnocení (vyjma informace při dosažení hranice 12 bodů), jsou prozatím nejasnými, čekajícími zřejmě novelu silničního zákona. Autoři uvedeného článku se uvedeným ostatně zabývají v souvislosti s otázkou přepočtu bodů dle případné nové, mírnější, úpravy bodového hodnocení, resp. s uplatňováním zásady použití pro pachatele příznivějšího pozdějšího zákona (což s předmětem tohoto soudního řízení, vedeného zdejším soudem, přímo nesouvisí). Ze shora uvedeného již ostatně jednoznačně vyplývá, že se soud s názorem, že je v návaznosti na závěry Nejvyššího správního soudu o záznamu bodů jakožto trestu sui generis nutné informovat o každé změně bodového konta, neztotožňuje.
40. *„Povinnost orgánů veřejné moci (včetně orgánů moci soudní) svá rozhodnutí řádně odůvodnit nelze interpretovat jako požadavek na detailní odpověď na každou námitku (...). Na určitou námitku může reagovat i tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní, tím se s námitkami účastníka řízení vždy - minimálně implicitě - vypořádá. Absence odpovědi na ten či onen argument žalobce v odůvodnění žalovaného rozhodnutí (či rozhodnutí soudu) tak bez dalšího nezpůsobuje nezákonnost rozhodnutí či dokonce jeho nepřezkoumatelnost. (...) Zpravidla proto postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení (...).“* (Srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. května 2015, 6 As 152/2014-78.)
41. Soud dospěl k závěru, že odůvodnění napadeného rozhodnutí poskytuje dostatečný základ pro jeho výrok. Pokud se žalovaný výslovně nevypořádal s argumentací žalobce o aplikovatelnosti § 4 odst. 2 a odst. 3 spr. ř., nemohl mít takový dílčí nedostatek odůvodnění jakýkoli dopad na výrok jeho rozhodnutí, resp. samotný výsledek řízení. V této souvislosti tak nelze shledat takové vady řízení, které by představovaly nezákonnost napadeného rozhodnutí, a byly tak důvodem pro jeho zrušení soudem. Jinak řečeno, soud dospěl k závěru, že je napadané rozhodnutí přezkoumatelné. Podstata odůvodnění, jak již soud naznačil, totiž spočívá v tom, že zákon správnímu orgánu povinnost informovat řidiče o každé změně „bodového konta“ neukládá, s tím, že žalovaný zároveň příhodně citoval judikaturu správních soudů.
42. Pro úplnost však soud v této souvislosti uvádí, že § 4 odst. 3 spr. ř. ukládá správnímu orgánu, aby s dostatečným předstihem uvědomil dotčenou osobu o úkonu, který učiní, je-li

to potřebné k hájení jejích práv. Z logiky věci nelze dovozovat, že by měl správní orgán řidiče předem informovat o tom, že hodlá provést záznam bodů, resp. že by byl takový úkon potřebný, že by snad musel v této souvislosti „předem“ umožnit řidiči možnost uplatňovat jeho práva. Je totiž nutné si klást otázku, jaká práva by měl takto řidič předem uplatňovat, snad až na jeho případné vyjádření. Nicméně v této souvislosti lze odkázat na závěry komentářové literatury k otázce nemožnosti řidiče vyjádřit se před provedením bodového záznamu: „(...) Vychází se z předpokladu, že možnost vyjádřit se již měl v předcházejícím trestním či správním řízení, jehož výsledek (pravomocné rozhodnutí) je pro zaznamenání bodů určující (...)“ (srov. Bušta P. a Kněžínek J. *Zákon o silničním provozu – Komentář*, 2016, Wolters Kluwer ČR, a. s., dostupné online v ASPI, právní stav k 1. 6. 2019, komentář k § 123f odst. 1). Nutno doplnit, že je záznam bodů činěn automaticky dle zákonem stanoveného postupu, kdy je zaznamenáván přílohou zákona o silničním provozu konkrétně stanovený počet bodů, s tím, že v tomto ohledu nedochází ke správnímu uvážení. Nekoná se např. jednání u správního orgánu ke kterému by měl být řidič předvoláván (ostatně se v této fázi nevede správní řízení). Dostatečná obrana je pak zakotvena prostřednictvím institutu námitek, kdy řidič může namítat např. i záznam chybného počtu bodů atp., a to případně až po obdržení oznámení o dosažení plného počtu 12 bodů. Z uvedených důvodů tak nelze dovozovat, že by bylo k hájení práv řidiče třeba, aby byl předem uvědoměn o každém jednotlivém záznamu bodů v registru řidičů. Poskytování přiměřeného poučení o právech a povinnostech podle § 4 odst. 2 spr. ř. je pak zakotveno pro případ potřeby vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby. I zde však platí již uvedené, kdy soud dospěl k závěru, že takovou potřebu nelze dovodit.

43. Správní orgány ostatně žalobci, byť implicitně, poskytly dostatečné odůvodnění jejich rozhodnutí i ve vztahu k žalobcem namítaným ustanovením správního řádu, když krom jiného poskytly vyčerpávající pojednání o předmětu a účelu bodového systému a řízení o námitkách, s tím, že se správní orgán prvního stupně nadto vyslovil, že přidělení bodů bylo provedeno ex officio, a nikoli na základě úvahy správního orgánu.
44. S přihlédnutím ke shora uvedenému je zřejmé, že žaloba jako celek není důvodná, proto ji soud podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
45. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení.

Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v

jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení

soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 11. června 2020

JUDr. Ladislav Hejtmánek
předseda senátu